

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1910. március 6.

53. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Magyar papok Amerikában.

A klevelandi „Szabadság”, a messze Amerikába szakadt véreink közlönye legutolsó számában azzal foglalkozik, hogy innen hazulról hogyan intézik az amerikai magyarság ügyeit. S fölpanaszolja, hogy rosszul rettetesen rosszul, mert csak zavart, békétlenséget okoznak minden intézkedésükkel. Valamennyi felekezet példájából bizonyítja ezt s könnyű belátni, hogy mennyire igaza van.

A protestánsok példáját ismerjük. Az egyház pénzéből, az ország pénzéből milliók áradnak ki évenként Amerikába, új református egyházak alakítására. Az akciónak az lett volna a célja, hogy az amerikai protestáns magyarokat az egyházi élet szálaival is hazai földhöz csatolják, hogy a pap szívében és a templom küszöbén keresztül az új hazában is megerősítsék a hazahúzó kötelékeket, hogy az Unióba szakadt magyar protestánsok érzésvilágában ápolják a hazai vonatkozásokat és a magyar föld szeretetét. Azonban mi történt? Az amerikai föld, mint a homok fölött a magyar milliókat s béke, szeretet helyett lőn háboruszkodás, gyűlölködő vetélkedés az akcióhoz csatlakozó és nem csatlakozó egyházak közt.

A görög-katolikusok példáját is ismerjük. Adtak nekik — az osztrák görög-katolikusokkal közösen — egy ukrainista püspököt, aki nacionalista agitációt űz odakünn, de nem magyar, hanem pánszláv agitációt. A Magyarországból kivándorolt ruthénekben a szunnyadó szláv nacionalizmust ébresztgeti ez az agitáció, mely viszont a magyar nyelvű görög-katolikusokat elnyomja, a magyar érzelmű görög-katolikus papokat üldözi.

A klevelandi Szabadság ezeket a példákat kiegészíti a római katolikusok példájával. Az amerikai magyar ujság értesülése szerint idehaza még az előző kormány alatt elhatározták, hogy magyarországi katolikus papokat nem küldenek többé Amerikába, sőt a már künnlevőket is visszahívják. Ehelyett majd amerikai papokat és növendékpapokat hívnak Magyarországra, hogy itt megtanuljanak magyarul s azután a hiveik gondozását végezzék, úgy ahogy tudják, olyan szellemben, ahogy nekik tetszik. Ennek az intézkedésnek a megindoklása klasszikus és az egész amerikai egyházpolitikánkra villágosságot derítő. Azt mondják, hogy az amerikai magyarok még kevésbé gondolnak a hazatérésre, hogyha papjaik is követik őket az újvilágba.

Nem tudjuk, hogy mennyire hiteles a Szabadság értesülése, azonban, hogyha igaznak bizonyul ez az intézkedés, méltán sorakozhatik a protestánsok és a görög-katolikusok ugynevezett lelkigondolkozása mellé. Tisztára idehazai rövidlátásra vall ez az érvelés, mely egyrészt tulbecsülése a szó, az agitáció, a lelkesítő tevékenységnek ugyanakkor, amidőn másfelől a legnagyobb zavarral és fejtelenséggel még azt

az eredményt is veszélyezteti, melyet alkalmas magyar papok, mint a magyar nemzeti ügy exponensei tényleg elérhették volna.

Tulzó tévedés azt hinni, hogy a papi prédikáció hazahívhatna vagy künn tarthatna valakit. A kivándorlás tisztára gazdasági kérdés, a jobb kereset, a több munkaalkalom kérdése. A magyar ember kivándorol azért, mert itthon papi birtok, mágnás latifundium fojtogatja, mert az iparunk fejletlen s nem tudja felszívni, nem tudja foglalkoztatni a mezőgazdasági termelésben proletárnak maradt népet. Kivándorol, mert többet akar keresni, jobb viszonyok közé akar kerülni. Hogyha Amerikában jól megy a sora, hiába hívja haza a legszebb szavú prédikátor, künnmarad, legalább is addig, amíg kis pénzeckét gyűjt, ami elég ahhoz, hogy idehaza földjét a terhek alól tisztázza, vagy ha nincs földje, szerezzen magának. És viszont: hogyha már megszerződött honi földön a birtok, hogyha Amerikában nincsen jó kereseti alkalom, a legrokonszenvesebb, legkedvesebb amerikai pap kedvéért sem marad odakünn az a kivándorló. A birtok hazáhozza; vagy a nyomorúság hazatolja.

A nemzeti ügy érdekében hogyan lehet tehát mégis hasznosítani azt a szervezetet, mely a magyarnyelvű amerikai egyházakban önként kínálkozik? Mi tehát a pap hivatása odakünn? Az, hogy a gondozására bizott hivekben állandóan ébreszti, ápolja a magyar föld szeretetét, a hazatérés vágyát, addig, amíg kellő gazdasági feltételek bekövetkezése esetén ez a vágy hazáhozza a magyart. Ennek az agitációnak az értékét nem szabad tulbecsülni, sem lebecsülni. Ennek az agitációnak a tulnyomó haszna egy negatívum: kiszakadt véreinket megóvjaa az amerikanizmus befolyásától. Folyton élesztve bennük azt a tudatot, hogy az Amerika-jarást egy átmeneti kirándulásnak tekintsek, megakadályozza azt, hogy az amerikai földbe és az unionista hazafiságba átültetődjenek.

Az amerikai egyházpolitikánk fejtelenségének és kapkodásának következménye, hogy a magyar papok eddig nem fejtették ki ezt a hatást. A bűnök betetőzése volna azonban, hogyha most egyszerűen beszüntetnék azt is, amit eddig végeztek s ellensúlyozó befolyás nélkül dobnák oda a magyarokat az amerikanizmus befolyásának.

Egy kitiltás előzményei.

Több mint husz éves házastársi együttélés szűnt meg tegnap este a rendőrség egy kitiltó határozatával. Koch József kárpitos ugyanis mintegy harmadfél évvel ezelőtt megismerkedett egy utcai leánnyal, aki miatt feleségét és gyermekeit is elhanyagolta. A második szerelem azonban olyan szenvedéllyé változott, hogy Koch szabadulni akart hitestársától és családjától is. A szerencsétlen asszony, amikor családi életét rombadölni látta, sirva kérte férjét, hogy küzdje le veszedelmes szenvedélyét

és térjen vissza az elhagyni szándékozott háztűzhelyéhez. Koch azonban hajthatatlan maradt, majd, csakhogy feleségétől szabadulhasson, közjegyzői okirattal nejeire iratta át az Adria palotában levő virágzó kárpitos műhelyét. Az okirat kiállítását előtt azonban hitelét gondos előrelátással kimerítette, majd szeretőjével nyomtalanul eltűnt.

Hónapok mulva tudta csak meg az elhagyott asszony, aki időközben nehéz munkával hűtlen férje adósságait is kifizette s gyermekeit neveltette, hogy férje Münchenben él szeretőjével, akitől már gyermeke is született. Koch József, amíg neje itthon fáradozott, élte a világot a külföldön, majd egyszerre csak itthon termett. Néhány nap alatt nagyobb összeget csikart ki feleségétől, mire ismét elutazott. Hetekkel ezelőtt azonban Koch hirtelen irányt változtatott. Eddig feleségét állandóan szidalmazta leveleiben, most azonban panaszkodott, hogy nincs munkája, éheznek, tettét bánja s hajlandó akár munkásnak is visszajönni neje üzletébe. Kochné, aki még mindig vonzalommal viseltetik férje iránt, megtérő férjét hazahívta. Kochnénak ugyanis az volt a terve, hogy mivel a közösen szerzett üzletből férje az adósságszínállással kivette a részét és különben is Koch az üzletét nejeire iratta át, egyelőre üzletvezetőnek alkalmazza s később talán többnek is.

Mily nagy volt azonban az asszony csodálkozása, amikor Koch kijelentette nejeinek, hogy nem dolgozni, hanem legalább is osztozkodni jött haza. Ettől kezdve a szitkozódásnak vége-hossza nem volt s Koch a legdurvább kifejezésekkel illette feleségét. Az elzúló ember azonban még ezzel sem elégedett meg, hanem dühétől elvakulva, öklével úgy arcul ütötte feleségét, hogy majdnem jobb szemét ütötte ki. Az asszony azóta ágyban fekvő beteg s hosszabb ideig fog tartani, amíg az ütési nyomai eltűnnek s a daganat is lelohad.

A durva és hűtlen férj ellen természetesen feljelentés is történt a rendőrségen, amely minthogy egyelőre nem tehetett egyebet, Koch Józsefet, akinek Fiumében már sem foglalkozása, sem üzlete nincs, kitiltotta a város területéről.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület tegnap pénteken este hat órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöksével ülést tartott.

A podeszta bejelenti, hogy a husz milliós városi kölcsön ügyében március 15-éig halasztást kapott s ha ez idő alatt a kölcsön feltételeiben változás állana be, akkor a rappresentanzát egybehívja. Közli továbbá, hogy a kölcsön-összes iratait az illetékes minisztériumokhoz terjesztette fel jóváhagyás végett.

A polgármester azután Superina városatyának egyik ülésen tett interpellációjára válaszolva kijelenti, hogy a san caterinai faiskola körül építendő fal építése ügyében árlejtést hirdettek.

Majd Superina egy másik interpellációjára válaszolva a podeszta azt mondja, hogy a városi közbvágóhid vezetésében semmi szabályta-

lanság sem történt. Erről különben bármelyik rappresentante is meggyőződhetik.

Superina ezután kérde, hogy mikor fogják szabályozni a Belvederen levő Sepich-féle kis gyalogutat.

A podeszta kijelenti, hogy a szabályozás ügyét tanulmány tárgyává tették.

Superina újból felszólal és az ezer koronát meghaladó városi munkálatok odaitélése ügyében kér felvilágosítást.

A modern nyelvek tanfolyamának költségére 3200 koronát szavaznak meg.

A közjótékonyági bizottság deficitjének fedezésére 8000 koronát szavaznak meg.

Az ipari alap 1909. évi zárszámadását minden észrevétel nélkül jóváhagyják.

A városi statisztikai-bejelentési hivatal ügyében érkezett leirat tárgyalását Zanella indítványára a jövő ülésre halasztják, előbb azonban a város hivatalos lapjában fog a leirat szövege megjelenni.

Az italmérők azon kérelmét, hogy üzleteiket reggel egy órával előbb nyithassák és este egy órával utóbb zárhassák, a városi tanács indítványára megtagadják.

Végül egy kisebb ügy elintézése után a zárt ülésben elhatározzák, hogy a kórház vezetőségének kinevezésével és újjászervezésével a kórházügyi bizottságot bízzák meg.

Az ülés ezzel véget ért.

— **A rappresentanza ülése.** A képviselőtestület kedden este ülést tart, amelynek napirendjén a husz milliós kölcsön ügye, a városi vám szabályrendeletének módosítása s végül a tanácsnak újabb három havi indeminációs kérelme szerepel.

— **A Santos-Dumont repülőgép Fiumében.** Napok óta nagyszámu közönség jár a Fenicébe, hogy a kiállított „Demoiselle” típusu Santos-Dumont-féle monoplánt megtekinthesse. A gép működését egy külön megbízott magyarrázza a közönségnek.

A felszállásokra a legalkalmasabbnak a grobniki mező mutatkozott s véglegesen ezt választották. A felszálló pilóták a repülőgépgyár egyik mérnökétől fogják elsajátítani a repülést. A gyár megbízottja a közeli napokban jön Fiuméba. A repülőgép részére hangárt (szint) építenek, amelyben a monoplánt elhelyezik. Legelőször guruló próbák lesznek s ezért a repülőgépet olyan légsavarral fogják felszerelni, amely nem képes a monoplánt a levegőbe emelni. A guruló próbák arra valók lesznek, hogy a felszállást később eszközölt pilóta elsajátítsa a kormányok és a motor helyes kezelését. Majd az alacsonyrepülés próbái következnek, melyeknél a kitanított pilóta az egyensúly helyes megtartását fogja megtanulni.

Mikor ezután a pilóta teljesen jártas lesz a repülésben, akkor magasabbra is repül s megkezdődnek a tulajdonképpeni repülések. Tervezik, hogy a Kvassay telkekről felszállva a gép átrepül a Quarnerót s Abbáziában száll földre.

A kecses monoplánt, amely ezidőszert a világ legkisebb repülőgépe csak hétfőn este 9 óráig állítják ki a Fenicében 50 fillér belépődíj mellett, azután néhány napra Zágrábba viszik, hol egy ottani konzorcium kívánságára szintén kiállítják, majd néhány nap elteltével visszahozzák Fiuméba.

— **A központi választási bizottság ülése.** A központi választási bizottság ma délután Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen háromtagu bizottságot választottak. A Matcovich, Serdoz és Springet bizottsági tagokból álló albizottság a jövő évi képviselő választók névjegyzékét fogja összeállítani.

— **Öngyilkosság szerelmi bánatból.** Rövid idővel ezelőtt Spitzhammer Anna tizenkilenc éves cillii leány a hálókocsitársaság egyik abbáziai szállodájában szobaleányi minőségben

kapott alkalmazást. A fiatal leány senkivel sem érintkezett s munkáját csendesen, szóvalanul végezte. Az új szobaleány buskomoromsága a szálló személyzetének is feltűnt, de mert Spitzhammer Anna szomorúságának okáról soha sem nyilatkozott, a kérdezősködést abbahagyták. A szomorú leány, aki oly csendesen viselkedett, épen olyan csendesen ment a halálba is. Tegnap reggel ugyanis, mikor Filz Teréz nevű szobaleány eltávozott a közös szobából, a szerencsétlen leány mérget ivott s mire kétségbeesett tetteit észrevették már halott volt. Az öngyilkosságot társnője vette észre, akinek feltűnt hogy az új szobaleány oly sokáig maradt a szobában. Mikor Filz Teréz meggyőződött a szomorú esetről, orvost hivatott, miközben a rendőrséget is értesítették. Az orvos azonban már csak a mérgeg utján bekövetkezett halált konstataálhatta. Az öngyilkos leány két levelet hagyott hátra. Egyet az édes anyjának írt, egyet pedig szeretőjének írt, aki a cillii háziezredben káplári minőségben szolgált. A rendőrség az öngyilkos leány leveleiből megállapította, hogy Spitzhammer Anna szerelmes volt a káplárba, aki érzelmeit viszonzta is, azonban valami akadály miatt nem lehettek törvényesen is egymáséi. A rendőrség a nagy szerelme miatt öngyilkossá lett leány holttestét a temető halottas házába szállíttatta.

— **Halál a kivándorlási házban.** Popovics János ungmegyei kivándorló, családja kíséretében még február közepén Fiuméba érkezett, hogy Amerikába vándoroljon. A kivándorló család három hánapos Erzsébet leánya azonban megbetegedett s a kivándorlási házból a kórházba vitték. A kis leányt az orvosi kezelés után tegnapelőtt adták vissza anyjának. A leányka azonban csak rövid ideig volt aggódo anyja közelében, mert tegnap éjjel hirtelen meghalt. A rendőrség a hirtelen halálest miatt vizsgálatot indított, mert az a gyanu merült fel, hogy a halálestet gondatlanság idézte elő.

— **Népszámlálás Amerikában.** Az Egyesült-Államok hatalmas köztársaságában április elején kezdetét veszi a legújabb népszámlálás. A legutolsó népszámlálás alkalmával, tehát tíz év előtt, Havaival és Alaskával együtt 76 millió lakosa volt az Egyesült-Államoknak. Most, alig tíz év után közel száz millióra becsülik. A tíz év alatti szaporodás tehát közel 24 millió lélek. Ilyen csodás, ilyen rohamos szaporodásra még a világ egyetlen államában sem volt példa.

— **Katonazene a Deákban.** A Deák szálló földszinti nagytermében holnap, vasárnap este, mint minden vasárnapon, a helybeli Jellacsics gyalogezred zenekara hangversenyt ad. Belépti díj 1 korona.

— **Uj horvát vívmány.** Zágrábból jelentik: A kormány hatályon kívül helyezte az előző kormánynak a ciril-írás népiskolai tanítására vonatkozó korlátozó rendeleteit.

— **Elmaradt operaelőadás.** A Teatro Comunale bérlője, az Alpron-Battaglia cég ez uton is értesíti a közönséget, hogy a tenorista közbejött betegsége miatt az Aida opera előadását kedd estére kellett halasztani.

— **A kikötőből.** Március 5. Érkezett: „Mária Teresa” osztrák gőzös Alexandriából 16 tonna vegyes áruval; „Jadran” osztrák gőzös Metkovicból 70 tonna cementtel és 40 hordó borral; „Luciano Campiti” olasz gőzös Triestből üresen.

Indult: „Venezia” német gőzös Hamburgba üresen; „Marquis Bacquehem” osztrák gőzös Kalkuttába 1100 tonna cukorral, 80 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval; „Zichy” magyar gőzös Catániába 500 tonna fával; „Clio” angol gőzös Liverpoolba 800 tonna cukorral, 200 tonna fával, 300 tonna babbal és 30 tonna vegyes áruval; „Sempre Avanti” olasz gőzös Palermóba 500 tonna fával.

— **Uj hajózási vonal Szaloniki és Észak-Amerika között.** A magyar import szempontjából elég nagy jelentőséggel bír az, hogy Szaloniki Észak-Amerikával jobb összeköttetéshez jutott. Amerikából eddig Szaloniki-ba vagy viszont 2 hónapig jött, illetve ment az áru, mert Amerikának eddig nem volt közvetlen összeköttetése Levanteval. Utóbbi időben meg-

nyitott azonban a Newyork—Pireaus hajóvonal. Itt (Pireausban) átrakják a Szaloniki-ba rendelt árukat, de ennek dacára is 18 nap alatt itt van a Newyorkból érkező áru. Az új hajóvonal máris magához ragadta e kikötő egyik fontos cikkének, a rizsszalmának (ciroknak) az exportját, melyet eddigelé Fiumén át bonyolítottak volt le. Körülbelül 100 kocsrakomány áru ment máris ki Piraeuson át Newyorkba. A rizsszalmának (ciroknak) minősége nagyon kielégíti az amerikai vevőket, úgy, hogy bizonyos máris, hogy még oly években is, amikor a magyar termés jobb talál lenni, mint volt az 1909-ik évi, lesz innét cirokban kivétel. Az új hajóvonal megnyitása hatással lesz bizonytalan más cikkek forgalmára is és érinteni fogja Magyarországot más irányban is. Legközelebb lőszőr, sertés- és marhaszörben fog megindulni az export. Amerikában már megtörtént ezen cikkek exportjára az előkészület.

— **Bőriparosok gyűlése.** Az általános ipartestület bőripari osztálya holnap, vasárnap, március hatodikán délelőtt tízedfél órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **A Magyar Kör táncestélye.** A Fiumei Magyar Kör ma este tartja meg a De la Ville szálloda éttermében általunk már jelzett táncestélyt, melyhez számos meghívott küldtek széjjel. Belépő díj egy korona, családjegy két korona. Felülfizetések a kör zászlóalapja javára szívesen fogadtatnak. A táncestély kilenc órakor veszi kezdetét.

— **Óratolvaj.** Derlik Béla kolozsvári illetőségű napszamos a Via Risortán egy harminc korona értékű ezüst órát lopott. Egyik detektív azonban az utcán megállította s mint-hogy kérdéseire zavart feleleteket adott, a rendőrségre kísérte. Megmotozásakor megtalálták nála az ellopott órát is. A rendőrség az óratolvajt letartóztatta.

— **Az általános ipartestület közgyűlése.** Az általános ipartestület március tizenharmadikán délután harmadfél órakor tartja meg rendes évi közgyűlését az egyesületi helyiségben. A közgyűlésen az adminisztratív jellegű ügyek után az elnökség, az igazgatóság s a számvizsgálók megválasztását ejtik meg. A közgyűlés alkalmából az ipartestület részletes évi jelentést bocsátott ki, amely az 1908. augusztus harmincadiki alakuló közgyűlés óta részletesen tartalmazza mindazon intézkedéseket, amelyeket az ipartestület a fiumei iparosok érdekében fogantatott.

— **Torpedóhajók a kikötőben.** A magyar-osztrák haditengerészet V. számú torpedóhajója, tegnap délután 4 órakor kikötőnkbe érkezett, s ma reggel már elindult innen.

A III. számú torpedóhajó pedig tegnap este óta kikötőnkben időzik.

— **A hangverseny egyesület házi hangversenye.** A hangverseny egyesület közli tagjaival, hogy házi hangversenyt, holnap vasárnap délután öt órakor tartja meg saját helyiségében.

Távirat ◀▶ Telefon

Zichy János eskütétele.

BUDAPEST, márc. 5. Héderváry miniszterelnök és Zichy János gróf kultuszminiszter holnap, vasárnap utaznak Bécsbe. A kultuszminiszter hétfőn délután teszi le az esküt a király kezébe, amelynél Csekolics Endre gróf főasztalnok és Héderváry miniszterelnök működnek közre. A miniszterek hétfőn délután Budapestre utaznak vissza.

Héderváry Polonyi ellen lép fel.

BUDAPEST, márc. 5. A negyedik kerületi belvárosi polgárok küldöttsége ma délelőtt tisztelgett Héderváry miniszterelnöknek. A küldöttség kérdést intézett Khuen grófhhoz, hogy hajlandó lenne-e fellépni Polonyi Gézával szemben. A miniszterelnök kijelentette, hogy ezt annyival is inkább szívesen teszi meg, mert ezáltal nem akadályozza meg Wekerle temesvári fellépését. A belvárosban ma megalakították a munkapártot.

Az aradi főispáni installáció.

ARAD, márc. 5. A megyeházban ma délelőtt iktatták be Urbán Iván újonnan kinevezett főispánt. Az installáció iránt nagy érdeklődés mutatkozott, mert híre járt, hogy a függetlenségek a beiktatást meg akarják akadályozni. A közgyűlésen azonban Lázár Zoárd függetlenségi képviselő kijelentette, hogy a függetlenségi párt tekintve Urbán Iván köztiszteletben álló személyét, az installációt nem akadályozza meg. Goldis László nemzetiségi képviselő pedig Tisza nagyváradi beszédével polemizálva azt fejtegette, hogy a nemzetiségi pártra igenis szükség van. A főispán erre letette az esküt, kijelentve, hogy a nemzetiségek jogait tiszteletben fogja tartani. Urban főispán ezután a városházára ment, ahol szintén beiktatták.

Bizalom Lengyel Zoltánnak.

ZILAH, márc. 5. A zilahi függetlenségi párt mai bizottsági ülésén elhatározták, hogy sem a Justh, sem a Kossuth párthoz nem csatlakoznak, hanem hívek maradnak továbbra is Kossuth Lajos zászlójához. Ezután bizalmat (?) szavaztak Lengyel Zoltánnak, a kerület képviselőjének, aki holnap tartja meg beszámolóját.

Jakabffy kerülete.

RESICABÁNYA, márc. 5. A régi szabadelvű párt ma feloszlott. A feloszlás kimondása után kimondották, hogy megalakítják a nemzeti munkapártot s a kerület mandátumát Jakabffy államtitkárnak ajánlják fel.

Lublóiak Khuennél.

BUDAPEST, márc. 5. Lubló küldöttsége ma délelőtt tisztelgett Héderváry miniszterelnöknél, akit arra kértek, hogy a város által egy helyi érdekű vasút céljaira megszavazott százhuszezer koronás hozzájárulását hagyja jóvá. A miniszterelnök megígérte, hogy az iratokat tanulmányozni fogja s a kérelmet, ha csak lehetséges teljesíti.

A bizonyítványgyártók pere.

BUDAPEST, márc. 5. A bizonyítványgyárosok elleni bűnper mai folytatódó tárgyalásán Lévai Manó igazgatót kellett volna kihallgatni. Lévai azonban a tárgyalás előtt Amerikába szökött. A tárgyaláson folytatták a többi tanu kihallgatását.

A philadelphiai sztrájk.

BERLIN, márc. 5. A Lokalanzeigernek táviratozzák Newyorkból: Philadelphian 5000 sztrájkoló asszonyok és gyermekek segítségével megrohanta a villamostársaság áramtelepét és felgyújtotta a hatalmas épületet. Mikor az egész villamostelep lángbaborult, a sztrájkolók táncolva járták körül a pusztulás helyét, végre is a rendőrség sortűzzel verte szét a tüntetőket. Az általános sztrájk szombaton fog kitörni.

Megcáfolt alaptőke felemelés.

BUDAPEST, márc. 5. Pénzügyi körökben híre járt, hogy a Magyar Általános Hitelbank alaptőkéjét felemelni készül. A bank most az alaptőke felemelésének híret megcáfolja.

Elkobozott román lap.

ARAD, márc. 5. Az aradi Tribuna ma részleteket közölt Jorga Mihály bukaresti egyetemi tanár Magyarországot támadó könyvéből, amelyet az ország területéről kitiltottak. Az ügyészség a Tribunát ennél fogva elkoboztatta.

Az eltemetett vonat.

LONDON, márc. 5. Everettből (Egyes Államok) táviratozzák. A legújabb megállapítá-

sok szerint a lavina alá került vonat 84 utasa halt meg, illetve hiányzik. Nagyon kevés remény van, hogy a hiányzó 24 utast élve lehesen megtalálni.

A méregpilulák ügye.

GRÁC, márc. 5. Zágrábból táviratozzák a Tapespostnak, hogy az eszéki rendőrség letartóztatott egy Milicevics nevű asszonyt, akinek ez álnéve, valójában Marianovicsnének hívják és már régen szemmel kíséri a rendőrség, mert alaposan gyanúsította, hogy ez az asszony küldte a méregpilulákat a bécsi vezérkari tiszteteknek. Be van bizonyítva, hogy Milicevicsné a kérdéses időben Bécsben és Linzben járt s sokat forgolódott osztrák vezérkari tisztetek között. A szerb kém asszony halálosan gyűlölte különösen az osztrák vezérkari tiszteteket. Most vallatják Milicevicsnét az eszéki rendőrség fogházában s vallomásától szenzációs fordulat várnak a Hofrichter-ügyben.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Üvegéből táplált

gyermekek, rózsás és teli arczuakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t

nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kétféle bármilyen okból eredő erőhanyaglás és gyengeség ellen.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Belmonte Nela szubrett.
Nixon Elza átváltozó táncosnő
Navraszty Ella magyar énekesnő
Polly Molly bécsi énekesnő
Claudio ének és zeneművész
Belmo te Tina nápolyi énekesnő
Wagner Liza német énekesnő
Roon Ada nemzetközi énekesnő.

Végül kitűnő bohózat:

Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti díj 1 kor.

Olcsó hus!

A Vicolo Germania I. sz. alatt, valamint a régi vásárcsarnok 24-26 számú rekeszében naponta friss marha, borjú és disznóhus a legkiválóbb minőségben méretik ki.

Magyar tulajdonos! Magyar kiszolgálás!

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divat-áruház. Mennyasszonyi kelen-gyék. Legfinomabb és legdivatosabb gallérok és kézelők, sétatálcák, nap- és esernyők, bőr- és cérnakeztyük. Női övekben nagy választék. Színes és :-: fehér ingek óriási raktára. :-: Nyakkendők ingyen.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kétféle villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSÓ

Telef. 11-49

Elveszett egy boa

2—3 héttel ezelőtt a Via Serpentinából a Deák-korzó 1. számig vezető uton. Megtaláló 20 kor. jutalomban részesül e lap kiadóhivatalában.

- Elsőrendű -

élet- és gyermekbiztosító-intézet helyben főügynököt és két fixfizetéses, jó megjelenésű üzletszerzőt keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A DEMOISELLE típusu SANTOS DUMONT-féle REPÜLŐGÉP (monoplán) a FENICE-SZINKÖRBE

d. e. 10 órától d. u. 1-ig és d. u. 3-tól este 9-ig ki van állítva.

BELÉPŐDIJ 50 FILLÉR.

Csak hétfőig, március 7-ig látható.

Butorozott szoba

(villanyvilágítással és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio (Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

AJANLOK

kitűnő bőrszappant

Friss kocsonyahús kllgrként 1 K. 20 f. — Kedden és pénteken friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaladé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olson kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicoló Germania I. sz. Telefon 987. sz.
Fióküzlet I. Vásárcsarnok 17. sz. Telefon 11-72. sz.

Magyar kisasszony

okl. ovónő, ki gépiprást is tud és irodai gyakorlattal bír, állást keres irodában március 15-re. Cim a kiadóhivatalban.

Irodai tisztviselő,

ki a magyar és német nyelvet és esetleg szóban az olaszt is :: bírja, azonnal felvétetik. ::

Cim a kiadóban.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia-és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen megvédeni és használnunk oly szert, melyet angol amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátka mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép lüde és ifju lesz s amellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit poudert (fehér rózsás és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerekek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében: Babić Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodám Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerertárakban.

Butorozott szoba,

szép fekvésű villában kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

3, esetleg 4 szobás lakás kerestetik április 1-re vagy május 1-re. Cim a kiadóban.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

Szabadalmazott KULCSCSAL

Minden jobb üzletben kapható. HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST. Fiumei főraktáros: Georgievic S. cipőkereskedő, CORSO.

UJDONSAG!

I. fiumei fényképészeti műintézet

Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).

Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később is) felvételek villanyvilágítással.

Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana. Tea, kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

QUADRI KÁVÉHÁZ VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászdzai frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ELJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinkó, Mizzan Adorján Prodám János, Prodám F., Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkort Gusztáv

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart”, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicoló dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.